

Cuprins

Introducere generală	1
Partea I. Obligațiile esențiale în sistemul Convenției	4
Capitolul I. Obligația de a respecta drepturile omului	5
<i>Secțiunea 1. Natura art. 1 din Convenție.....</i>	<i>6</i>
§1. Considerații generale privind natura art. 1 din Convenție.....	6
§2. Natura art. 1 din Convenție, în calitatea acesteia de tratat internațional multilateral.....	8
§3. Natura art. 1 din Convenție, în calitatea acesteia de instrument privind drepturile omului.....	10
§4. Concluzii generale privind natura art. 1 din Convenție.....	14
<i>Secțiunea a 2-a. Efectele art. 1 din Convenție</i>	<i>15</i>
§1. Considerații generale privind efectele art. 1 din Convenție.....	15
§2. Articolul 1 din Convenție și plângerile interstatuale	17
§3. Articolul 1 din Convenție și procedura cauzelor pilot.....	23
§4. Concluzii generale privind efectele art. 1 din Convenție.....	27
Capitolul al II-lea. Obligația de a executa hotărârile Curții	29
<i>Secțiunea 1. Natura art. 46 §1 și §2 din Convenție.....</i>	<i>30</i>
§1. Considerații generale privind natura art. 46 §1 și §2 din Convenție	30
§2. Natura art. 46 §1 și §2 din Convenție, în calitatea acesteia de tratat internațional.....	30
§3. Natura art. 46 §1 și §2 din Convenție, în calitatea acesteia de instrument privind drepturile omului.....	34
§4. Concluzii generale privind natura art. 46 §1 și §2 din Convenție.....	37
<i>Secțiunea a 2-a. Efectele art. 46 §1 și §2 din Convenție... ..</i>	<i>38</i>
§1. Considerații generale privind efectele art. 46 §1 și §2 din Convenție	38

§2. Creditorii obligației de conformare față de hotărârile Curții.....	38
§3. Debitorii obligației de conformare față de hotărârile Curții.....	41
§4. Concluzii generale privind efectele art. 46 §1 și §2 din Convenție	43
<i>Secțiunea a 3-a. Conținutul obligației prevăzute de art. 46 §1 și §2 din Convenție.....</i>	<i>43</i>
§1. Considerații generale privind conținutul obligației prevăzute de art. 46 §1 și §2 din Convenție	43
§2. Obligația Statului pârât de a adopta măsuri individuale	45
§3. Obligația Statului pârât de a adopta măsuri generale	48
§4. Concluzii generale privind conținutul obligației prevăzute de art. 46 §1 și §2 din Convenție	51
Capitolul al III-lea. Obligația de reparare a prejudiciului.....	53
<i>Secțiunea 1. Natura art. 41 din Convenție.....</i>	<i>56</i>
§1. Considerații generale privind natura art. 41 din Convenție	56
§2. Natura art. 41 din Convenție, în calitatea acesteia de tratat internațional multilateral	57
2.1. Competența principală a Curții de a constata încălcarea Convenției.....	58
2.2. Competența subsidiară a Curții de a acorda satisfacția echitabilă	60
§3. Natura art. 41 din Convenție, în calitatea acesteia de instrument privind drepturile omului	62
<i>Secțiunea a 2-a. Efectele art. 41 din Convenție</i>	<i>66</i>
§1. Considerații generale privind efectele art. 41 din Convenție	66
§2. Aspectul pozitiv al efectelor art. 41 din Convenție	67
§3. Aspectul negativ al efectelor art. 41 din Convenție	69
§4. Concluzii generale privind efectele art. 41 din Convenție	71
<i>Secțiunea a 3-a. Părțile art. 41 din Convenție</i>	<i>72</i>
§1. Considerații generale privind părțile art. 41 din Convenție	72

§2. Creditorul obligației de plată a satisfacției echitabile.....	74
§3. Debitorul obligației de plată a satisfacției echitabile.....	75
<i>Concluzii generale privind obligațiile esențiale în sistemul Convenției</i>	76
Partea a II-a. Subiectele în sistemul Convenției	79
Capitolul I. Subiectele active ale angajării răspunderii Statului pârât	80
<i>Secțiunea 1. Considerații generale privind subiectele active</i>	80
<i>Secțiunea a 2-a. Plângerile interstatale (art. 33 din Convenție)</i>	81
<i>Secțiunea a 3-a. Plângerile individuale (art. 34 din Convenție)</i>	88
§1. Persoanele fizice	90
§2. Organizațiile neguvernamentale	90
§3. Grupurile de particulari.....	91
<i>Secțiunea a 4-a. Comitetul Miniștrilor (art. 46 §4 din Convenție)</i>	93
<i>Secțiunea a 5-a. Concluzii generale privind subiectele active</i>	95
Capitolul al II-lea. Subiectele pasive ale angajării răspunderii Statului pârât	97
<i>Secțiunea 1. Considerații generale privind subiectele pasive</i>	97
<i>Secțiunea a 2-a. Competența teritorială a Statului pârât</i> ...	98
<i>Secțiunea a 3-a. Competența extrateritorială a Statului pârât</i>	102
§1 Exercițarea funcțiilor diplomatice și consulare	103
§2. Relațiile pașnice sau militare interstatale	104
2.1. Acordul prin tratatele bilaterale	104
2.2. „Acordul” în urma operațiunilor militare	106
<i>Secțiunea a 4-a. Concluzii generale privind subiectele pasive</i>	108
Capitolul al III-lea. Alte subiecte ale angajării răspunderii Statului pârât	110
<i>Secțiunea 1. Terții intervenienți</i>	110
§1. Intervenția conform art. 36 §1 din Convenție	111
§2. Intervenția conform art. 36 §2 din Convenție	116

2.1. Statele membre care nu sunt părți în cauză	117
2.2. Persoanele interesate, altele decât reclamantul	119
2.2.1. Statele care nu sunt părți la Convenție	120
2.2.2. Persoanele implicate în procedura internă.....	121
2.2.3. <i>Amici curiae stricto sensu</i>	122
<i>Secțiunea a 2-a. Comisarul pentru Drepturile Omului.....</i>	123
<i>Secțiunea a 3-a. Uniunea Europeană.....</i>	126
§1. Aspecte legislative privind aderarea Uniunii la Convenție	126
§2. Aspecte juridice și tehnice ale aderării Uniunii la Convenție.....	130
2.1. Terminologia Convenției.....	131
2.2. Aderarea la Protocoale.....	132
2.3. Mecanismul co-pârâtului	132
2.4. Articolul 35 și art. 55 din Convenție.....	133
2.5. Participarea la organele de control.....	133
2.6. Subsidiaritatea controlului	134
<i>Concluzii generale privind subiectele răspunderii Statului pârât</i>	135
Partea a III-a. Repararea prejudiciului individual.....	137
Capitolul I. Principiile reparării prejudiciului individual	138
<i>Secțiunea 1. Considerații generale</i>	138
<i>Secțiunea a 2-a. Principiul restitutio in integrum.....</i>	139
<i>Secțiunea a 3-a. Principiul caracterului subsidiar.....</i>	148
§1. Inexistența obligației de epuizare a căilor interne	151
§2. Regula renunțării la principiul hotărârii separate	154
§3. Posibilitatea și imposibilitatea unei reparări integrale	157
<i>Secțiunea a 4-a. Principiul caracterului discreționar.....</i>	160
<i>Secțiunea a 5-a. Principiul caracterului echitabil</i>	165
§1. Satisfacția pentru prejudiciul material	166
§2. Satisfacția pentru prejudiciul moral.....	168
<i>Secțiunea a 6-a. Concluzii generale</i>	171
Capitolul al II-lea. Condițiile reparării prejudiciului individual	173
<i>Secțiunea 1. Condițiile restitutio in integrum.....</i>	173
§1. Constatarea unei violări.....	174
§2. Condiția existenței unei victime.....	176

2.1. Incompatibilitatea plângerii individuale.....	177
2.2. Caracterul vădit neîntemeiat al plângerii individuale	180
2.3. Caracterul abuziv al plângerii individuale.....	182
2.4. Concluzii privind calitatea de victimă	183
§3. Posibilitatea de <i>restitutio in integrum</i>	187
§4. Identificarea măsurii celei mai potrivite	190
<i>Secțiunea a 2-a. Condițiile pentru satisfacția echitabilă</i>	192
§1. Condiția constatării unei violări	192
§2. Condiția existenței unui prejudiciu	196
2.1. Noțiunea de parte vătămată.....	196
2.2. Noțiunea de prejudiciu important	198
§3. Condiția formulării cererii	201
Capitolul al III-lea. Modalități de reparare prin <i>restitutio in integrum</i>	205
<i>Secțiunea 1. Considerații generale privind repararea prin restitutie in integrum</i>	205
<i>Secțiunea a 2-a. Cazul art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție</i>	207
§1. Ipoteza deposedării ilicite.....	207
1.1. Constatarea imposibilității <i>restitutio in integrum</i>	208
1.2. Nepronunțarea asupra posibilității restituirii	211
§2. Ipoteza deposedării licite	212
§3. Exproprierea indirectă.....	214
<i>Secțiunea a 3-a. Cazul art. 5 din Convenție</i>	217
<i>Secțiunea a 4-a. Cazul art. 6 din Convenție</i>	220
§1. Contenciosul în injoncțiune.....	221
§2. Contenciosul în anulare	223
2.1. Jurisprudența Curții	223
2.2. Dispozițiile soft-law.....	226
2.3. Procedura de revizuire	228
<i>Secțiunea a 5-a. Alte cazuri de restitutie in integrum</i>	229
<i>Secțiunea a 6-a. Injoncțiunea implicită</i>	231
<i>Secțiunea a 7-a. Refuzul de injoncțiune</i>	232
<i>Secțiunea a 8-a. Concluzii generale privind repararea prin restitutie in integrum</i>	234

Capitolul al IV-lea. Modalități de reparare prin satisfacția echitabilă	236
<i>Secțiunea 1. Considerații generale privind repararea prin satisfacție</i>	<i>236</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Indemnizația pecuniară</i>	<i>237</i>
§1. Repararea prejudiciului material	237
1.1. Prejudiciul efectiv.....	238
1.2. Beneficiul nerealizat	242
1.2.1. Jurisprudența Curții	242
1.2.2. Considerații teoretice	246
1.3. Pierderea unei șanse	247
§2. Repararea prejudiciului moral	250
2.1. Prejudiciul persoanelor fizice.....	251
2.1.1. Constatarea existenței prejudiciului.....	252
2.1.2. Cuantumul indemnizației.....	255
2.2. Prejudiciul persoanelor juridice	256
<i>Secțiunea a 3-a. Constatarea violării</i>	<i>258</i>
§1. Jurisprudența Curții	258
§2. Considerații teoretice.....	260
<i>Secțiunea a 4-a. Concluzii generale privind repararea prin satisfacție</i>	<i>262</i>
Capitolul al V-lea. Restituirea cheltuielilor de judecată.....	265
<i>Secțiunea 1. Considerații generale privind cheltuielile de judecată</i>	<i>265</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Limitele subiective și obiective ale restituirii cheltuielilor de judecată.....</i>	<i>266</i>
§1. Inexistența dreptului Statelor la restituirea cheltuielilor de judecată	266
§2. Asistența judiciară acordată de Curte reclamantului.....	268
<i>Secțiunea a 3-a. Condițiile restituirii cheltuielilor de judecată.....</i>	<i>271</i>
§1. Cererea specifică de restituire a cheltuielilor de judecată	272
§2. Existența reală a cheltuielilor de judecată solicitate	274
§3. Legătura de cauzalitate cu violările constatate	276
§4. Caracterul rezonabil al cuantumului cheltuielilor de judecată	278

<i>Secțiunea a 4-a. Concluzii generale privind cheltuielile de judecată</i>	281
Capitolul al VI-lea. Alte probleme privind repararea prejudiciului	282
<i>Secțiunea 1. Moneda de plată a sumelor acordate</i>	282
<i>Secțiunea a 2-a. Termenul de plată a sumelor acordate</i>	285
<i>Secțiunea a 3-a. Dobânzile aferente sumelor acordate</i>	288
§1. Daunele cominatorii	291
§2. Daunele remuneratorii	292
§3. Daunele punitive.....	294
<i>Secțiunea a 4-a. Sesizabilitatea sumelor acordate</i>	297
§1. Jurisprudența Curții	297
§2. Practica Comitetului Miniștrilor	300
<i>Concluzii privind modalitățile de reparare a prejudiciului individual</i>	302
Capitolul al VII-lea. Proceduri speciale de reparare a prejudiciului individual	304
<i>Secțiunea 1. Considerații generale privind procedurile speciale</i>	304
<i>Secțiunea a 2-a. Prevenirea producerii sau agravării prejudiciului individual prin măsuri provizorii</i>	305
§1. Consacrarea competenței de a dispune măsuri provizorii	305
§2. Condițiile necesare pentru dispunerea măsurilor provizorii	306
2.1. Sfera subiectelor active și pasive	307
2.2. Condiții de admisibilitate, natură și scop	310
2.2.1. Condiția urgenței	310
2.2.2. Existența prejudiciului	311
2.2.3. Aparența violării	313
§3. Forța obligatorie a măsurilor dispuse	314
3.1. Jurisprudența Curții	315
3.1.1. Jurisprudența inițială	315
3.1.2. Revirimentul jurisprudențial	316
3.2. Considerații teoretice.....	319
3.3. Propuneri evolutive.....	321
<i>Secțiunea a 3-a. Repararea prejudiciului individual prin regulamentul amiabil</i>	325
§1. Considerații generale privind regulamentul amiabil.....	325

§2. Natura juridică a regulamentului amiabil	326
2.1. Caracteristicile procedurale	327
2.2. Caracteristicile substanțiale	328
§3. Radierea cauzei în urma verificării regulamentului amiabil.....	330
§4. Închiderea dosarului în urma executării regulamentului amiabil.....	334
<i>Secțiunea a 4-a. Concluzii generale privind procedurile speciale</i>	<i>337</i>
Partea a IV-a. Repararea prejudiciului colectiv.....	339
Capitolul I. Principiul reparării prejudiciului colectiv	341
<i>Secțiunea 1. Principiul libertății de alegere a modalităților de reparare.....</i>	<i>341</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Excepții intrinseci de la principiul libertății de alegere</i>	<i>343</i>
<i>Secțiunea a 3-a. Excepții extrinseci de la principiul libertății de alegere.....</i>	<i>345</i>
<i>Secțiunea a 4-a. Concluzii privind principiul reparării prejudiciului colectiv</i>	<i>347</i>
Capitolul al II-lea. Condițiile reparării prejudiciului colectiv	349
<i>Secțiunea 1. Considerații privind condițiile reparării prejudiciului colectiv</i>	<i>349</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Condiția existenței unei violări.....</i>	<i>350</i>
§1. Obligația de respectare a drepturilor omului.....	350
§2. Obligația de respectare a celorlalte obligații	354
2.1. Obligația de a se conforma hotărârilor Curții.....	355
2.2. Obligațiile reciproce asumate de Statele părți...	357
<i>Secțiunea a 3-a. Condiția existenței unui prejudiciu.....</i>	<i>358</i>
<i>Secțiunea a 4-a. Condiția legăturii de cauzalitate</i>	<i>359</i>
<i>Secțiunea a 5-a. Condiția formulării cererii</i>	<i>360</i>
<i>Secțiunea a 6-a. Concluzii privind condițiile reparării prejudiciului colectiv</i>	<i>362</i>
Capitolul al III-lea. Repararea prejudiciului colectiv în (cvasi) cauzele pilot	363
<i>Secțiunea 1. Geneza procedurii și hotărârilor pilot.....</i>	<i>363</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Procedura cauzelor (cvasi) pilot</i>	<i>365</i>
<i>Secțiunea a 3-a. Constatarea unei probleme structurale.....</i>	<i>369</i>

<i>Secțiunea a 4-a. Repararea prin restitutio in integrum</i>	372
§1. Reclamantul în cauza pilot.....	372
§2. Persoanele aflate în situații similare	373
§3. Categoria „terțelor victime”.....	373
<i>Secțiunea a 5-a. Repararea prin satisfacția echitabilă.....</i>	374
<i>Secțiunea a 6-a. Jurisprudența privind cauzele similare.....</i>	376
<i>Secțiunea a 7-a. Concluzii privind (cvasi) cauzele pilot.....</i>	379
Capitolul al IV-lea. Repararea prejudiciului colectiv în cauzele interstatale	384
<i>Secțiunea 1. Jurisprudența privind repararea prejudiciului în cazul plângerilor interstatale.....</i>	384
<i>Secțiunea a 2-a. Considerații teoretice privind repararea prejudiciului în cazul plângerilor interstatale.....</i>	386
§1. Repararea prejudiciului în cazul violării obligației de respectare a drepturilor omului	388
§2. Repararea prejudiciului în cazul violării obligației de a se conforma hotărârilor Curții.....	391
§3. Repararea prejudiciului cauzat prin încălcarea celorlalte clauze ale Convenției	394
<i>Secțiunea a 3-a. Concluzii privind repararea prejudiciului în plângerile interstatale.....</i>	396
Concluzii finale	397
Bibliografie	401
Hotărâri, decizii și rezoluții citate.....	435
Index.....	447